

SJUKEHUSSAKA

Finnes ikke elektro

■ Øyen innrømmer mangelfull lagring av e-post og sms i sjukehussaka

Eventuell e-postkommunikasjon mellom tidligere helseminister Strøm Erichsen og ordfører Per Kristian Øyen ble aldri journalført og arkivert.

TORILL SKUSETH

torill.skuseth@r-b.no

MOLDE: – Svært alvorlig og et demokratisk problem, mener offentlighetsekspertene om Øyens manglende journalføring.

I forbindelse med sjukehussaka ba Romsdals Budstikke om innsyn i ordførerens eposter og sms fra det siste halve året, men også om innsyn i eventuell e-postkorrespondanse mellom Øyen og Anne Grethe Strøm-Erichsen, som da var helseminister, og mellom Øyen og Roger Ingebrigtsen, som var statssekretær. Begge var den gang involvert i sjukehusstriden. En eventuell slik kommunikasjon finnes imidlertid ikke i Kristiansunds arkiver. Forklaringen Øyen gir er denne: «Når det gjelder begjæring om innsyn i e-postkommunikasjon fra perioden 2009–2012, finnes dessverre ikke dette i kommunens arkiv eller systemer på grunn av utbytting av utstyr og mangel på arkivering.»

Dette får offentlighetsekspertene til å reagere skarpt.

Bryter lova. – Etter offentlighetsloven er alle offentlige organ pålagt å føre postjournal over dokumenter som berører saksbehandling i det aktuelle organet. Og etter arkivloven skal dette fortløpende også arkiveres. Dette er det ingen tvil om; relevante dokumenter skal journalføres, sier Arne Jensen, ekspert på offentlighet og leder i Norsk Redaktørforening.

– Så her bryter man lova?

– Det er nokså åpenbart. Hvis Kristiansund kommune sier at de ikke har tatt vare på materiale og det i det materialet er dokumenter som er relevant for saksbehandling, så er det brudd på offentlighetsloven og ikke minst arkivloven, sier Jensen.

– **Svært alvorlig.** – Jeg mener det er svært alvorlig at en stor mengde dokumenter som viser hvordan kommunen, politikere og forvaltningen utøver jobben sin er gått tapt. Det er jo nettopp gjennom at det finnes dokumenter at man kan se om ting er gjort etter boka og etter de lover og regler vi har, sier han.

– **Og argumentet om bytte av utstyr?**

– Bytte av utstyr er uansett ikke noen gyldig unnskyldning eller grunn til ikke å arkivere og journalføre.

BA OM INNSYN

■ Romsdals Budstikke har ønsket innsyn i alle e-poster og sms til og fra ordfører Per Kristian Øyen i tidsrommet 1. august 2014 og fram til 31. desember 2014, som vedrører sjukehussaka.

■ I tillegg ba vi om innsyn i all e-post- og sms-kommunikasjon mellom ordfører Per Kristian Øyen og Anne Grethe Strøm-Erichsen i det tidsrommet hun var helseminister fra 20. oktober 2009–21. september 2012.

■ Samt innsyn i all e-post- og sms-kommunikasjon mellom statssekretær Roger Ingebrigtsen i tidsrommet 20. oktober 2009 til 18. juni 2010.

■ Vi har fått innsyn i e-postkorrespondanse i sjukehussaka fra august til og med desember. Vi har også fått oversendt ordførerens anropslogg for oktober, november og desember 2014.

■ Romsdals Budstikke har også bedt Helse Møre og Romsdal om innsyn i korrespondansen mellom helseforetaket og rådmenn/ordførere i henholdsvis Molde, Kristiansund og Ålesund.

– **Oppsiktsvekkende:** Det menejuridisk rådgiver Kristine Foss.

– **Er ditt inntrykk at det generelt er slurv knyttet til journalføring av e-poster og sms-er?**

– Det er min kvalifiserte mistanke, ja. Det er grunn til å tro at en del ting ikke journalføres slik det bør og skal etter lovverket. Jeg har ingen undersøkelser rundt dette, men mye tyder på at det er en varierende praksis her, sier Jensen.

– **Oppsiktsvekkende.** Kristine Foss, juridisk rådgiver i Norsk Presseforbund er like kategorisk.

– Dette kan ikke kalles annet enn uforsvarlig saksbehandling fra kommunens side og lite tillitvekkende i et demokratisk perspektiv, mener hun.

Hun har vurdert svarbrevet fra Kristiansund kommune.

– Dette er ikke bra. Romsdals Budstikke har bedt om dokumentasjon på saksbehandlingen rundt sjukehus på Nordmøre og Romsdal. Formen på denne, om det er sms, e-post eller brev, er egentlig irrelevant, alt som er saksbehandling skal arkiveres på en måte som gjør det mulig å gjenfinne, sier Foss.

Hindrer kontroll. Foss mener det ikke er usannsynlig at en hel del kommunikasjon foregikk elektronisk og da på e-post i den perioden det er snakk om.

– Det er derfor etter all sannsynlighet viktig dokumentasjon på saksbehandlingen som er gått tapt, sier Foss. Hun mener det er et klart brudd på arkivloven og arkivforskriften hvis dette er borte.

Reagerer: Arne Jensen, ekspert på Offentlighetslova.

– Det er også ekstremt uheldig for ettertida, for muligheten til å drive uavhengig kontroll og for tilliten til de beslutninger som er tatt, hvis dette er borte. Uavhengig kontroll forutsetter innsyn i grunnlagsdokumenter, og det er derfor vi har krav på innsyn etter offentleglova, sier hun.

Ikke sms. I svarbrevet skriver også Kristiansund kommune at ordføreren forløpig ikke har noen journalførte SMSer i kommunens sak/arkivsystem fordi systemet ikke har nødvendig integrasjonsmulighet.

Har hatt dialog. Ordfører Øyen ønsker avslutningsvis å poengtere følgende:

– **Det har aldri vært lagt skjul på at det har vært møter og dialog med politisk ledelse med formål å påvirke plassering av nytt sjukehus i Nordmøre og Romsdal.**

Partikamerater: Per Kristian Øyen og Anne-Grete Strøm-Erichsen sammen.

Skylder på bytte

I flere dager har Romsdals Budstikke forsøkt å få ordfører Øyen i tale. Til slutt fikk vi svar på e-post.

KRISTIANSUND: – **Du skriver: «Når det gjelder begjæring om innsyn i e-postkommunikasjon fra perioden 2009–2012, finnes dessverre ikke dette i kommunens arkiv eller system på grunn av utbytting av utstyr og mangel på arkivering.» Betyr dette at store deler av arkivet til kommunen er gått tapt?**

– Nei, det betyr det ikke. Dette gjelder kun eldre e-post og sms til

og fra ordfører i denne saka. Ikke Kristiansund kommunes arkiv som sådan, skriver ordføreren. Han vil ikke kommentere offentlighetseksperters uttalelser rundt alvorligheten i manglende journalføring.

– **Loggfører ordføreren i dag sms-er som er knyttet til saksbehandling?**

– Det jobbes nå med å finne en teknisk løsning for overføring av SMS til vårt sak/arkivsystem. Jf. dette vil ordføreren arkivere alle SMS som er relevante for saksbehandling innen ansvarsområdet eller virksomheten til

oniske spor

■ – *Alvorlig, mener offentlighetseksperter*

en under den store sjukehusaksjonen i Kristiansund i 2010.

FOTO: ERIK BIRKELAND

e av datautstyr

kommunen mer generelt, skriver ordføreren.

– I svarbrevet står det at Kristiansund kommune ikke har tilgang på innholdet i SMS-er som er sendt det siste halve året. Er også disse slettet – eller vil vi få tilgang til de som er relevante for saka?

– Kristiansund kommune er i utgangspunktet av den oppfatning at sjukehusaksjonen er en forvaltningssak som ligger under Helse Møre og Romsdal, slik at det som finnes av saksdokumenter vil man få ved henvendelse til Helse Møre og

Romsdal. I forlengelsen av dette antas det at kommunikasjon fra ordfører i sjukehusaksjonen ikke er dokumenter som er knyttet til kommunens «ansvarsområde eller til verksemda meir generelt», jf. offentlighetsloven § 4 annet ledd. Dette er også et prinsipielt spørsmål som kommunen antar at det kan være et behov for å få en rettslig avklaring på, også av hensyn til andre liknende saker/sakstyper. Ordføreren har likevel allerede framlagt 87 e-poster til belysning av saka, skriver ordføreren. Han ønsker ikke å kommentere

saka ut over det som står i e-posten.

Dahl viste alt. Romsdals Budstikke har på forespørsel fått tilgang til Øyens e-poster i sjukehusaksjonen fra august til og med desember i 2014, samt en anropslogg for fjorårets tre siste måneder. Molde-ordfører Torgeir Dahl friga i desember innholdet i alle sine eposter og sms-er fra samme periode for media.

Lønnsavtalen enstemmig godkjent: Daværende styreleder John Harry Kvalshaug understreker at et enstemmig styre godkjente lønnsvilkårene i ansettelsesavtalen med Astrid Eidsvik.

FOTO: RICHARD NERGAARD

Helse Midt visste om sluttavtalen

Ansettelsesavtalen og lønnsvilkårene til Astrid Eidsvik ble lagt fram for Helse Midt og godkjent, sier daværende styreleder i Helse Møre og Romsdal, John Harry Kvalshaug, til Romsdals Budstikke.

RICHARD NERGAARD

richard.nergaard@r-b.no

MOLDE: Lønnsavtalen som ble inngått mellom Helse Møre og Romsdal og Astrid Eidsvik da hun ble ansatt som direktør sommeren 2011, ble ifølge da-værende styreleder John Harry Kvalshaug sendt til Helse Midt-Norge for gjennomgang.

Ett års etterlønn. I avtalen sto det at Astrid Eidsvik hadde seks måneders oppsigelsestid, og deretter ett års etterlønn hvis hun fratrådte stillinga. Avtalen inneholder ingen punkt om at lønn Eidsvik måtte få fra andre arbeidsgivere, ville gå til fradrag på etterlønnen.

Spørsmålet som har meldt seg, er: Gikk styret for Helse Møre og Romsdal ut over rammene de hadde til rådighet da Eidsvik fikk innvilget ett års etterlønn uten noen betingelse om avkorting i etterlønnen hvis hun fikk ny jobb i mellomtida?

John Harry Kvalshaug sier dette om ansettelsesavtalen:

– Slik jeg husker den, var ansettelsesavtalen og vilkårene utformet etter en mal fra Helse Midt-Norge og fra Helse Sunnmøre.

– **Ble betingelsene overført fra avtalen Eidsvik hadde i Helse Sunnmøre?**

– Slik jeg husker det, ble det

gjort slik. Selve avtalen var kontrollert og avstemt opp mot statens retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper.

– **Betyr det at Helse Midt hadde sett detaljene i avtalen?**

– Ja, Helse Midt hadde sett avtalen. Husker jeg ikke feil, var det juristen i Helse Midt som gjennomgikk avtalen. Vi oppfattet alt som OK. Tilsetningsavtalen ble behandlet av styret, og et enstemmig styre godkjente tilsettingen, sier Kvalshaug.

Enstemmig godkjent. På styremøtet 1. juli 2011 ble Astrid Eidsviks ansettelsesavtale og vilkår godkjent. Flere styremedlemmer hadde forfall, men følgende var til stede og godkjente avtalen: John Harry Kvalshaug, Petter Bjørdal, Britt Flem, Svein Anders Grimstad, Marthe Styve Holte og Trine Sevaldsen.

Romsdals Budstikke kjenner til at det internt i Helse Midt er en oppfatning av at vilkårene Astrid Eidsvik fikk, ikke er i tråd med Statens eierskapspolitikk.

– Det er en klar forutsetning når en direktør får etterlønn at hvis man har annen inntektsgivende virksomhet dette året, kommer den til fradrag på etterlønnen, sier en kilde i Helse Midt.

Administrerende direktør Daniel Haga i Helse Midt, som ikke hadde noe med Astrid Eidsviks avtale å gjøre i 2011, sier på prinsipielt grunnlag dette om direktoravtalene:

– Helse Midt-Norge har vært veldig nøye på at retningslinjene for lederlønninger skal følges. Dette har vært tema for direktører i det sist, sier Haga.

Enstemmig for Eidsvik i Ålesund

ÅLESUND: Ålesund formannskap går enstemmig inn for å ansette Astrid Eidsvik som ny rådmann i kommunen. Formannskapet behandlet saka tirsdag.

– Jeg vil berømme rekrutteringsutvalget som har sørget for at Ålesund får en solid rådmann, sa Kristin Krohn Devold (H) i formannskapet, ifølge Sunnmørsposten.

Det er bystyret som skal foreta den endelige ansettelsen.